

Beppie van den Bogaerde,
hoogleraar Nederlandse
Gebarentaal: "Veel behan-
delaars zien gebaren als een
tweederangsoptie, voor als
Nederlands niet lukt."

Staan doven straks met lege handen?

De noodzaak van gebarentaal

De Nederlandse Gebarentaal bloeit als nooit tevoren. Maar het aantal gebruikers neemt af, nu veel kinderen een gehoorimplantaat krijgen. Dat maakt gebarentaal overbodig, volgens veel artsen. Hoogleraar Beppie van den Bogaerde vindt dat een schadelijke misvatting.

GASTON DORREN

Je zou gemakkelijk kunnen denken dat het erg, erg goed gaat met de Nederlandse Gebarentaal (NGT). Een hele waslijst van ontwikkelingen en signalen wijst in die richting. Die waslijst is op zijn minst zes belangrijke punten lang.

Mobiele telefoons, Skype, YouTube, WhatsApp en Facebook hebben video voor iedereen toegankelijk gemaakt. Voor NGT en andere gebarentalen betekent dat niets minder dan een revolutie. Voorheen kon je alleen gebaren met mensen in je onmiddellijke nabijheid. Nu converseer je in NGT met doven in heel Nederland. Er bestaat bovendien een half-geïmproviseerde wereldgebarentaal, International Sign, die weliswaar minder rijk en stabiel is, maar

waarmee de hele dovenwereld voor je openligt. 'Deaf pride' is niet meer alleen een ideaal of een gevoel, maar inmiddels ook een bloeiende mondiale beweging.

Tweede punt: er zijn in Nederland ruim 480 NGT-tolken geregistreerd, en elk jaar studeren er in Utrecht tussen de tien en vijftientig af. Dove mensen kunnen die inhuren, en de overheid vergoedt dat: volledig voor leerlingen en studenten tot dertig jaar, en gedeeltelijk (15 procent) voor werknemers. Voor privédoelen, inclusief medische zorg, wordt nog eens dertig uur per jaar vergoed.

Ten derde: in het speciale, zogeheten cluster-2-onderwijs voor dove en slechthorende kinderen beheersen de docenten de gebarentaal steeds beter. Ook biedt het lesprogramma de leerlingen meer kennis over NGT, net zoals het gewone onderwijs dat doet met de Nederlandse taal.

Goudmijn

De media – we zijn inmiddels bij punt vier – besteden geregeld aandacht aan NGT. De publieke omroep zendt elke ochtend journaals met een gebarentolk uit. In binnen- en buitenland is melding gemaakt van de allereerste academische intrede in NGT, afgelopen oktober. En diverse kranten berichten de afgelopen maanden over het gebarentaalonderzoek van Richard Bank (zie het kader hiernaast)